

H

3240

DREYFUS-ESTERHAZY-PROCESSERNA.

Jag anklagar....!

Öppet bref till

FELIX FAURE,

FRANSKA REPUBLIKENS PRESIDENT

från

ÉMILE ZOLA.

Öfvers. från franskan.

TREDJE UPPLAGAN.

STOCKHOLM. ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

Pris 35 öre.

EX LIBRIS
J.B. HALVORSEN

H
3240

JAG ANKLAGAR...!

ÖPPET BREF

TILL FRANSKA REPUBLIKENS PRESIDENT

FRÅN

ÉMILE ZOLA.

Öfvers. från franskan.

Tredje upplagan.

* STOCKHOLM.
ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

STOCKHOLM.

ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1898.

Herr President!

Tillåter Ni mig, på grund af den tack-samhet jag hyser öfver det välvilliga bemötande jag en dag fick röna af Eder, att vaka öfver Eder ära och säga Eder, att Eder stjärna, som hittills strålat med ovansklig glans, nu hotas af den nesligaste, den mest outplånliga bland fläckar?

Ni har gått ren och obefläckad ur alla skandaler; Ni har eröfrat hjärtan. Ni synes omgifven af den apoteosens strålgans, som utgått från den patriotiska fest, som den ryska alliansen varit för Frankrike, och Ni bereder Eder att presidera vid den högtidliga triumf, hvarmed vår världsutställning skall

kröna detta sekel af arbete, sanning och frihet. Men hvilken smutsfläck sätter ej denna afskyvärda *Dreyfusaffär* på Edert namn — jag vågar säga på Eder regering! En krigsrätt har nyss enligt order vågat frikänna en Esterhazy — det är ett afskyvärdt slag i ansiktet på allt hvad sanning, allt hvad rättvisa heter.

Nu är det gjordt; Frankrike bär på sin kind denna smutsfläck, och historien skall uppteckna, att det var under Edert presidentskap, som ett sådant socialt brott kunde begås.

Men då de hafva vågat, vågar äfven jag. Jag skall säga sanningen, ty jag har lofvat att säga den, då rättvisan, fattad i ordets sanna betydelse, ej förkunnat den fullt och i sin helhet. Det är min plikt att tala, jag vill icke stå som en medbrottsling. Mina nätter skulle blifva störda genom skepnaden af denne olycklige, som där borta under den fruktansvärdaste af alla marter försonar ett brott som han aldrig begått.

Dét är Eder, Herr president, som jag tillropar denna sanning med hela styrkan af den afsky jag känner såsom en man af heder; för Eder äras skull antager jag, att Ni sväfvar i okunnighet om den. Och inför hvilken skulle jag för öfrigt anklaga den illasinnade skaran af de verkligt brottsliga, om icke inför Er, landets högste ämbetsman?

*

Först sanningen om *processen mot Dreyfus* och om hans dom.

En man har till Dreyfus' olycka ledt allt, gjort allt, nämligen *öfverste du Paty de Clam*, då endast major. Han är Dreyfus-affärens grund och kärna, och man skall aldrig lära känna denna, förr än en laglig undersökning i detalj klargjort hans göranden och låtanden, hans ansvarighet. Öfverste du Paty de Clam synes vara en af de mest oklara, mest sammansatta karakterer, fallen

för romaneska intriger, för medel, hämtade från någon tidnings följetong: stulna papper, anonyma bref, möten på öde platser, hemlighetsfulla kvinnor, som under natten utbjuda fällande bevis. Det var han som fann upp att diktera bordereau'n för Dreyfus; det var han som drömde om att studera den anklagade i ett med speglar fullständigt beklädt rum; det är han som *major Forzinetti* framställer för oss beväpnad med en tung lykta och sökande att intränga hos den i sömn hvilande anklagade, för att mot hans ansikte kasta en plötslig ljusflod och förmå honom till bekännelse i förvirringen mellan sömn och vaka. Och jag behöfver ej säga allt; den som söker, han skall finna. Jag förklarar helt enkelt att major du Paty de Clam, såsom den där, åt hvilken man uppdragit att inleda processen mot Dreyfus, är till tidsföljden den förste brottslingen i det juridiska brott, som har blifvit begånget.

Bordereau'n var redan sedan någon tid i händerna på *major Sandherr*, direktör för undersökningsbyrån och sedermera död i paralyse générale. Stölder hade ägt rum, papper försvunno såsom de försvinna ännu i dag; bordereau'ns författare efterspanades ännu, då man så småningom och à priori fick klart för sig att denne ej kunde vara annat än en generalstabs- och artilleriofficer: ett dubbelt, påtagligt misstag, som visar med hvilken ytlighet man studerat denna bordereau, då en förnuftig undersökning ådagalägger, att det ej kan vara fråga om annat än en linieofficer.

Man anställde husundersökningar, man granskade olika skriftprof: det behandlades som en familjeaffär; en förrädare att öfverraska i själfva ämbetslokalen för att sedan utstöta honom därifrån. Och nu — utan att jag här vill relatera en till sina delar allmänt, känd historia — nu uppträder major du Paty

de Clam på scenen, sedan en första misstanke fallit på Dreyfus, och från detta ögonblick har han uppfunnit Dreyfusaffären, denna blir till hans egen, och han gör allt för att förvirra förrädaren och bringa honom till en fullständig bekännelse. Det finnes visserligen en krigsminister, *general Mercier*, en man såsom det synes af medelmåttig intelligens; det finnes visserligen en chef för generalstaben, *general de Boisdeffre*, som synes hafva gifvit vika för sina klerikala böjelser, och en souschef för densamma, *general Gonse*, hvars samvete har kunnat lämpa sig efter mycket skilda förhållanden — men i grund och botten är det från början endast major du Paty de Clam, som leder dem alla, som behärskar dem med hypnotiska medel, ty han sysselsätter sig äfven med spiritism och occultism och brukar idka umgänge med andar. Man skall aldrig kunna tro berättelsen om alla de experiment, han underkastade

den olycklige Dreyfus, om alla de snaror han utsatte för hans fall, om alla vanvettiga undersökningar och vidunderliga antaganden — om hela denna väfnad af galenskap och tortyr.

Å! Denna första akt af Dreyfusaffären är för den, som känner densamma i dess detaljer, såsom en mara, som pinar en i drömmen. Major du Paty de Clam arresterar Dreyfus och sätter honom i fängelse. Han skyndar till madame Dreyfus, söker skrämma henne och förklarar, att om hon talar, är hennes man förlorad. Och under denna tid sargar den olycklige sin kropp och ropar vildt att han är oskyldig. Undersökningen ledes på ett sätt, att man kunde tro sig försatt tillbaka till femtonde århundradet med dess hemlighetsmakeri och råa behandlingssätt, och hvilar på en enda barnslig grund: denna enfaldiga bordereau, som icke blott är ett tarfligt förräderi, utan äfven det dummast möjliga skurkstreck, ty de beryk-

tade utlevererade hemligheterna visade sig nästan alla vara värdelösa. Om jag uppehåller mig vid den, är det emedan här ligger det frö, hvilket i framtiden skall utvecklas till det *verkliga* brottet; det *förfärande förakt för rättvisa*, af hvilket Frankrike lider. Jag skulle klart vilja visa hur detta juridiska misstag har kunnat blifva möjligt, hur det uppstått genom major du Paty de Clams åtgöranden, hur general Mercier, generalerna Boisdeffre och Gonse hafva kunnat så småningom sätta sitt anseende i pant för detta misstag, som de hafva trott vara en plikt och senare en sanning, på hvilken man icke tviflar. Till en början var det å deras sida endast bekymmerslöshet och svag omdömesförmåga; allt mer ser man dem dock gifva vika för omgifningens religiösa passioner, för kårandans fördomar — de hafva låtit dumheten hafva sin gång.

Och så ställes Dreyfus inför krigsrätten.

Förhandlingarna äga rum inom absolut slutna dörrar. En förrädare skulle kunna öppna väg för fienden och ledsaga den tyske kejsaren ända till Notre-Dame, om man ej iakttog den djupaste tystnad, den största hemlighetsfullhet. Frankrike står slaget af häpnad, det hviskas man och man emellan om de mest förfärande fakta, de mest vidunderliga förräderier, som väcka historiens afsky, och naturligtvis gifver nationen sitt bifall till allt hemlighetsmakeri. Hon anser ej någon bestraffning vara sträng nog, hon applåderar den offentliga degraderingen, hon vill att brottslingen skall fjättras på denna ohyggliga klippa och där förtäras af samvetskval. Äro de då sanna dessa outsägliga beskyllningar, dessa fruktansvärda anklagelser, som äro i stånd att sätta Europa i eld och lågor, och hvilka så omsorgsfullt måste begrafvas bakom krigsrättens stängda dörrar? Nej! De äro helt enkelt blott romaneska, lätt

vederlagda fantasier, som fostrats hos majordu Paty de Clam; allt detta har satts i scen blott för att dölja den mest barocka bland en följetongs intriger. För att öfvertyga sig härom är det nog att nöggrant studera den inför krigsrätten upplästa anklagelseakten.

Ack, hur innehållslös, hur intetsägende är ej denna anklagelseakt! Att en människa har kunnat blifva dömd på denna handling, det är en vidunderlighet af orättvisa. Jag trotsar någon hederlig man att kunna läsa den, utan att hans hjärta uppröres af harm vid tanken på det öfverdrifna straffet långt där borta på Djäfvulsön. Dreyfus kan flera språk — det är ett brott; man har hos honom ej kunnat påträffa något komprometterande papper — det är åter ett brott; han reser någon gång till sin födelsebygd — ännu ett brott; han är flitig och önskar lära allt — äfven det ett brott; han blir ej förvirrad — ett brott; han blir förvirrad — ett brott.

Och så alla barnsligheterna vid uppställningen och de sväfvande formella påståendena! Man har talat om fjorton hufvudpunkter i anklagelsen; vi hafva när allt kommer omkring endast kunna finna en enda: den som rör bordereau'n; och vi erfara till och med att de sakkunniga ej voro ense, i det en af dem, mr Gobert, har fått en militärisk uppsträckning, emedan han vågade uttala sig i en riktning, motsatt den man önskade. Man talade äfven om tjugutre officerare, som hade infunnit sig för att krossa Dreyfus under tyngden af sina vittnesmål. Vi sväfva ännu i okunnighet om deras vittnesmål, men så mycket är säkert, att ej alla anklagade den tilltalade, och dessutom: alla tillhörde krigsministeriet, det är såsom en familjeaffär, man är som hemma hos sig, och för öfrigt bör man komma ihåg, att generalstaben har gifvit sitt bifall till processen, har afdömt den, ja, helt nyligen afdömt den ännu en gång.

Återstår således endast bordereau'n, om hvilken de sakkunnige ej ha kunnat enats. Man berättar att krigsrätten, som begripligt var, ämnade uttala sig friande, och nu förstår man den förtviflade envishet, med hvilken man i dag, för att rättfärdiga en fällande dom, försäkrar, att det existerar ett hemligt, ett afgörande dokument, ett dokument, som man ej kan visa, som rättfärdigar allt, inför hvilket vi böra böja oss som inför en osynlig och okänd gudomlighet. Jag förnekar tillvaron af detta dokument, nekar med hela min kraft! Ett löjligt dokument möjligen, kanske ett bref där det är fråga om några små damer, om en viss D . . . , som blifvit allt för pockande, någon äkta man utan tvifvel, som anser att man ej betalat hans hustru nog högt; men ett dokument, som rör nationens försvar, som man ej skulle kunna offentliggöra utan att ett krig utbröte i morgon, nej och åter nej! Det är en lögn, desto mer

afskyvärd och cynisk, som de ljuga ostraffadt, utan att man kan öfverbevisa dem därom. De uppvigla Frankrike, de dölja sig bakom nationens berättigade sinnesrörelse, de sluta munnen under det de oroa hjärtan och förvilla sinnen — jag känner ej ett större medborgerligt brott än detta.

Se där, herr President, de fakta, som förklara, hur ett juridiskt misstag har kunnat blifva begånget; och de moraliska bevisen slutligen: Dreyfus' goda förmögenhetsställning, frånvaron af alla motiv, hans ständiga bedyranden om sin oskuld, de utvisa honom vara ett offer för major du Paty de Clams utomordentliga inbillningskraft, för den klerikala omgifning, i hvilken han vistades, och för den förföljelse mot de »smutsiga judarna», som vanhedrar vårt tidehvarf.

Vi komma nu till *Esterhazyaffären*. Tre år hafva förgått, flera män hafva känt tvifvel i hjärtan, de anställde undersökningar och slutade med att vara öfvertygade om Dreyfus' oskuld.

Jag ämnar ej här berätta om de tvifvel, *mr Scheurer-Kestner* hyste, och hur han kom till en fast öfvertygelse, men under det han å sin sida anställde efterforskningar, tilldrogo sig märkliga händelser inom själfva generalstaben. Öfverste Sandherr hade afidit, och *öfverstelöjtnant Picquart* hade efterträtt honom såsom chef för undersökningsbyrån. I följd af denna hans befattning föll en dag i hans händer ett telegram från en af de främmande makternas agenter och adresserad till *major Esterhazy*. Sin plikt likmätigt borde han nu hafva börjat en undersökning, men som det är visst att han aldrig handlat utan sina förmäns medgifvande, anförtrorde han således sina tvifvel åt general Gonse, därefter åt

general de Boisdeffre och slutligen åt *general Billot*, som hade efterträtt general Mercier såsom krigsminister. Den ryktbara Picquart'ska dokumentsamlingen, om hvilken man talat så mycket, har aldrig varit annat än en Billot'sk, då jag med denna samling förstår de handlingar, som en underordnad inlämnat till sin minister, och hvilka ännu böra förvaras på krigsministeriet. Undersökningarna varade från maj till september 1896, och jag betonar, att general Gonse var öfvertygad om Esterhazys brottslighet, att generalerna Boisdeffre och Billot icke tviflade på, att den ryktbara bordereau'n var skriven af Esterhazys hand. Den undersökning, som företagits af öfverstelöjtnant Picquart hade utmynnat i fullständig visshet härom. Men ett förklarande af Esterhazys brottslighet skulle otvifvelaktigt såsom följd hafva en revision af Dreyfusprocessen — och det *ville man icke*.

Det bör hafva varit en minut full af äng-

slan. Det är att märka, att general Billot på intet sätt var inblandad i saken, han var ny på sin plats och kunde fritt säga sanningen. Men han vågade det ej, utan tvifvel af rädsla för den allmänna opinionen, säkert äfven af fruktan att kompromettera hela generalstaben, general Boisdeffre, general Gonse, för att icke räkna de underordnade. Det var endast en minut af strid mellan samvete och det han ansåg vara *militära* intressen; när denna minut var förgången, då var det redan för sent: äfven han hade bundit sig, äfven han var redan komprometterad. Och sedan dess har hans ansvar endast ökats, han har på sina axlar tagit andras brott, äfven han är brottslig som de andra, ja brottsligare än de, emedan han hade makten att skipa rättvisa, men han gjorde det ej. Kan Ni fatta detta, herr President? Det är nu ett år som general Billot, som generalerna Boisdeffre och Gonse veta att Dreyfus är oskyldig,

och de hafva behållit för sig själfva denna förfärande vetskap. Och dessa människor kunna sofva, och de hafva hustrur och barn som de älska!

Öfverstelöjtnant Picquart har gjort sin plikt såsom hederlig man. Han anropade sina förmän i rättvisans namn; han bönföll dem till och med och klargjorde för dem faran af deras dröjsmål, faran inför det fruktansvärda oväder som sammandrog sig, som skulle utbryta, då sanningen blef känd. Det var samma ord som mr Scheurer-Kestner senare yttrade till general Billot, då han besvor honom att af patriotism taga saken i sin hand, att ej låta den förvärras, tills den slutligen skulle utveckla sig till en offentlig olycka. Men nej! brottet var begånget, generalstaben kunde ej mer tillstå sin skuld. Och öfverstelöjtnant Picquart blef bortskickad, man aflägsnade honom allt längre och längre ända bort till Tunis, där man till och med

en dag ville belöna hans modiga uppträdande genom att sända honom på en expedition, under hvilken han med säkerhet skulle blifva mördad i de nejder, där markis de Morès fann sin död. Han var ej i onåd, general Gonse underhöll med honom en vänskaplig korrespondens — men det finnes hemligheter som det ej är lyckligt att hafva uppdagat.

I Paris utvecklade sig sanningen oemotståndligt, och man vet på hvilket sätt det väntade ovädret brast löst. *Mr Mathieu Dreyfus* anklagade major Esterhazy såsom den verkliga författaren till bordereau'n, på samma gång som mr Scheurer-Kestner till justitieministern inlämnade en begäran om revision af processen. Och det är nu som major Esterhazy framträder på scenen. Vittnesbörden framställa honom först nästan vansinnig, färdig till själfmord eller flykt, men så med en gång blir han dristig, han förvånar Paris genom djärfheten af sitt upp-

trädande. Han har fått hjälp, han har mottagit ett anonymt bref, som underrättar honom om hans fienders anslag; ja en hemlighetsfull dam har till och med försakat nattens ro för att till honom öfverlämna ett från generalstaben stulet dokument, som innebär hans räddning. Jag kan ej underlåta att tro, att här bakom döljer sig öfverstelöjtnant du Paty de Clam, då jag igenkänner de utvägar, som bruka rinna upp i hans fruktbara fantasi. Hans verk, Dreyfus' brottslighet, står i fara, och han har säkert velat försvara detta sitt verk. En revision af processen skulle ju vara ett förintande af hela den från följetongsromanen lånade intrigen; denna öfverspända, tragiska intrig, hvars afskyvärda upplösning skedde där borta på Djäfvulsön! Detta var något han ej kunde tillåta, och nu började en tvekamp mellan öfverstelöjtnant Picquart och öfverstelöjtnant du Paty de Clam, den ene med ansiktet

obetäckt, den andre bärande mask. Man skall inom kort återfinna de båda inför den civila domstolen. I grund och botten är det alltjämt generalstaben, som försvarar sig, som ej vill tillstå sitt brott, hvars styggelse växer med hvarje timme som går.

Man har med förvåning frågat sig: hvilka äro väl de som beskydda major Esterhazy? Det är först, i skymundan, öfverstelöjtnant du Paty de Clam, som har anstiftat allt, som har ledt allt; hans medverkan förråder sig genom alla dessa barocka utvägar. Så är det general Boisdeffre, general Gonse, general Billot själf, hvilka alla äro tvungna att rentvå majoren, emedan de ej kunna låta Dreyfus' oskuld blifva känd, utan att krigsstyrelsen utsättes för offentligt förakt. Det är i sanning ett vackert resultat af dessa vidunderliga förhållanden, att öfverstelöjtnant Picquart, som ensam af alla har gjort sin plikt, skall blifva offret, den som man hånar,

den som man straffar. O, rättvisa, af hvilken förfärande misströstan och förtviflan uppfylles ej ens hjärta! Man säger till och med att han är en förfalskare, att han skrivit telegrammet för att störta Esterhazy. Men, store gud, hvarför, i hvad afsikt? Gif ett skäl! Är det emedan äfven han är betalad af judarna; han som just själf är en antisemit? Ja, vi stå inför ett afskyvärdt skådespel: män fördjupade i skulder och brott, dem förklarar man oskyldiga, under det man misshandlar själfva hedern, den man hvars lif är utan fläck! När ett samhälle hunnit till denna punkt, faller det i ruiner!

Herr President, detta är Esterhazyaffären: en brottsling som det gäller att rentvå. Sedan snart två månader kunna vi timme efter timme följa denna snygga affär. Jag skall fatta mig kort, ty här vill jag i det stora hela blott lämna en resumé af den historia, som en dag i eldskrift skall skrivas i sin

helhet. Vi hafva sett *general Pellicux* och sedan *major Ravary* leda en brottslig undersökning, ur hvilken skälmarna utgått rentvagna och de hederliga männen besudlade med smuts; sedan har man sammankallat krigsrätten.

*

Hur har man kunnat hoppas att en krigsrätt skulle upphäfva en annan krigsrätts beslut?

Jag talar icke en gång om den möjlighet, man alltid har att välja domarena. Är icke det öfvermäktiga begreppet disciplin, som är ett med soldatens blod, tillräckligt för att förringa deras förmåga att skipa rättvisa? Disciplin, det är lydnad. Då krigsministern, den högste chefen, under den nationella representationens bifall offentligen häfdat domens absoluta giltighet, kan man väl då begära att en krigsrätt skall gifva

honom en formell dementi? Det är en hierarkisk omöjlighet. General Billot har suggererat domarena genom sin förklaring, och de hafva dömt, liksom de skulle gå i elden, *utan att resonnera*. Den förutfattade mening, som de fört med sig till domstolen, är tydligen denna: »Dreyfus har blifvit dömd för förräderi af en krigsrätt; han är således brottslig, och vi som bilda krigsrätten, kunna icke förklara honom oskyldig; nu veta vi, att ett erkännande af Esterhazys brottslighet, skulle vara att proklamera Dreyfus' oskuld.» Från denna uppfattning kunde intet förmå dem att vika.

De hafva fällt en orättfärdig dom, som alltid skall kasta sin skugga öfver våra krigsrätter, som alltid skall sätta en fläck på deras utlåtanden. Den första krigsrätten har kanske endast varit svag i sin omdömesförmåga; den andra har utan tvifvel varit brottslig. Dess ursäkt, jag upprepar det, är att den högste chefen hade talat och förklarat den

fällda domen oantastlig, helig och okränkbar, så att de underordnade icke kunde våga säga motsatsen. Man talar om arméns ära, man vill att vi skola älska och vörda den. Ja väl, armén, som vid den första hotelse skulle resa sig, som skulle försvara den franska jorden, den är hela folket och för den hysa vi endast kärlek och vörnad. Men det är icke fråga om denna, hvars värdighet vi just vilja bibehålla, därför att vi hafva behof af rättvisan. Det är fråga om svärdet, den herre, som man kanske redan i morgon skall gifva oss. Och tvinga oss att ödmjukt kyssa svärdfästet, nej, vid Gud!

Jag har på annat ställe visat, att Dreyfussaken var detsamma som generalstabens sak, att dess innebörd helt enkelt var denna: en generalstabsofficer anklagad af sina kamrater i generalstaben och dömd under påtryckning af generalstabens chef. Ännu en gång, han kan icke blifva förklarad oskyldig, utan att

hela generalstaben blir brottslig. Också har krigsstyrelsen genom alla tänkbara medel, genom presskampanjer, genom officiella meddelanden, genom hela sitt inflytande sökt att skydda Esterhazy endast för att ännu en gång kunna stöta Dreyfus i fördärfvet. Med en kvast af järn borde republikens styrelse rensa denna jesuithåla, som general Billot själf kallat den! Men hvar finnes den, denna starka, patriotiska och kloka ministär, som har mod att krossa allt, att förnya allt? Hur många känner jag icke, som darra af ängslan vid tanken på ett förestående krig, då de veta i hvilkas händer fosterlandets försvar hvilar! Och hvilket näste för låga intriger, för skvaller och slöseri med statens medel har den icke blifvit, denna heliga asyl, där man afgör fäderneslandets öde. Man står häpen inför det förfärliga ljus, som Dreyfus-affären kastat däröfver, detta människooffer af en olycklig, af en »usel jude». Hvad har

man icke fått bevittna af galenskap och dumhet, af vanvettiga inbillningar, af lågt polisvälde, af tyranniska och inkvisitoriska sedvänjor, af öfvergrepp af några galonprydda män, som trampat nationen under sina fötter, kväft dess rop på sanning och rättvisa, under den lögnaktiga förevändningen att det gällde statens väl!

Och det är ytterligare ett brott att hafva stödt sig på en usel press, att hafva låtit försvara sig af Paris' hela afskum, så att det nu är detta afskum som fräckt triumferar, under det att rättvisan och hedern ligga slagna. Det är ett brott att hafva anklagat dem för att vilja störa Frankrikes lugn, hvilka önska att det skall stå i spetsen för de fria och rättvisa nationerna, samtidigt som man själf hopspunnit denna nedriga komplott för att göra hela världen delaktig af detta misstag. Det är ett brott att förvilla den allmänna meningen, att till ett mord begagna

sig af denna opinion, som man förut gjort allt för att förvilla, tills den nu icke längre är sig själf mäktig. Det är ett brott att förgifta de små och obetydliga, att uppgaga de reaktionära och intoleranta känslorna, i det man döljer sig bakom den förhatliga antisemitismen, en sjukdom, af hvilken det stora, de mänskliga rättigheterna värnande Frankrike kommer att dö, om det icke snart blifver botadt. Det är ett brott att ställa patriotismen i hatets tjänst, och det är slutligen ett brott att upphöja svärdet till samtidens afgud, under det att hela den mänskliga vetenskapen arbetar för sanning och rättvisa.

Denna sanning och denna rättvisa, som vi älskat så kärleksfullt — hvilken sorg är det icke att se dem så förhånade, misskända och fördunklade! Jag tror mig förstå den beklämning, som måste gripa mr Scheurer-Kestner, och jag tviflar ej på hur han till slut måste känna samvetskval öfver, att han

ej på interpellationsdagen i senaten uppträdde revolutionärt och satte allt på ett kort. Men han var mannen af heder, en man hvars lif varit prägladt af heder, som trodde, att sanningen skulle segra af egen kraft, när den syntes klar som dagen. Hvarför då uppröra himmel och jord, när solen snart skulle bryta fram ur molnen? Det är för detta trygga förtroende till sanningen, som han blifvit straffad så grymt.

Det samma gäller om öfverste Picquart, hvilken af högsinhet ej velat publicera breffen från general Gonse. Dessa skrupler hedra honom så mycket mer, som hans förmän, medan han själf bevarade vördnaden för disciplinen, smutskastade honom och själfva inledde rättegång mot honom på det mest oväntade och kränkande sätt. Här äro två offer, två män af ära, som ej veta af förställning, som öfverläto sin sak åt Gud, medan Satan handlade.

Och vi hafva i fråga om öfverstelöjtnant Picquart varit vittne till något än mer upprörande. Han ställes inför en fransk domstol, som, sedan den tillåtit åklagaren att offentligt anklaga ett vittne och beskylla honom för alla möjliga förseelser, stänger dörrarna, när detta vittne införes för att förklara och svara sig. Jag påstår, att detta är ännu ett brott, ett brott som måste uppröra det allmänna rättsmedvetandet. I sanning, krigsrätter hafva en egendomlig föreställning om hvad rättvisa är!

Sådan är, herr President, den enkla sanningen, den är fasansfull och sätter en smutsfläck på Edert presidentskap. Jag förstår nog, att Ni ingen makt äger i denna fråga, och att Ni till händer och fötter är bunden af konstitutionen och Eder omgifning, men Ni har icke dess mindre en mans skyldigheter, på hvilka Ni måste tänka och hvilka Ni måste uppfylla.

Jag hyser ej det minsta tvifvel om att sanningen skall triumfera, och jag upprepar ännu en gång med kraft: sanningen håller på att bryta sig fram och intet skall hejda den. Det är först i dag, som den egentliga striden begynner, då först i dag positionerna äro klara: å ena sidan brottslingarna, som vilja hindra, att sanningen kommer i dagen, å den andra rättvisans beskyddare, som skola våga sina lif för att den en gång skall segra. Om sanningen begrafves i jorden, växer den och får en explosionskraft som låter allt springa i luften, den dagen utbrottet sker. Man må se väl till att man ej för framtiden bereder en olycka, hvars verkningar skola blifva fruktansvärda,

Men, herr President, detta bref har blifvit långt och det är tid att sluta.

»Jag anklagar öfverstelöjtnant du Paty de Clam för att, måhända i okunnighet, ha varit den djäfvulske anstiftaren af detta juridiska brott och för att sedan hafva försvarat sitt skändliga verk under tre års tid genom de mest skamlösa, de mest brottsliga bland intriger.

Jag anklagar general Mercier för att hafva, åtminstone genom svaghet, gjort sig till medbrottsling i en af seklets största orättfärdigheter.

Jag anklagar general Billot för att hafva haft i sina händer säkra bevis på Dreyfus' oskuld, hvilka bevis han undertryckt, samt för att hafva gjort sig skyldig till majestätsbrott mot mänskligheten och rättvisan i ett politiskt syfte och för att rädda den comprometterade generalstaben.

Jag anklagar general de Boisdeffre och general Gonse för att hafva gjort sig skyldiga

till samma brott, den ene utan tvifvel på grund af klerikal fanatism, den andre måhända till följd af denna kåranda, som förvandlar krigsministeriet till en helig, oantastlig helgedom.

Jag anklagar general Pellieux och major Ravary för att hafva anställt en brottslig undersökning, hvarmed jag menar denna vidunderligt partiska undersökning, af hvilken vi, i den senares rapport, hafva ett oförgängligt minnesmärke af naiv fräckhet.

Jag anklagar de tre sakkunnige i bedömandet af handskriften, herrar Belhomme, Varinard och Conard, för att hafva lämnat lögnaktiga och bedrägliga rapporter, såvidt ej en läkareundersökning förklarar dem vara angripna af en sjukdom i ögonen eller i omdömesförmågan.

Jag anklagar krigsministeriet för att i pressen och särskildt i *l'Eclair* och i *l'Echo de Paris* hafva fört en afskyvärd kampanj

för att vilseleda allmänna meningen och dölja sitt brott.

Jag anklagar slutligen den första krigsrätten för att ha våldfört rättvisan i det den dömt en anklagad på en hemlig handling, och jag anklagar den andra krigsrätten för att enligt order hafva öfverskylt denna olaglighet genom att i sin tur begå det juridiska brottet att mot bättre vetande frikänna en brottslig.

I det jag framlägger dessa beskyllningar, vet jag mycket väl, att jag utsätter mig för att drabbas af presslagens af den 29 juli 1881 30:e och 31:a artiklar, hvilka bestämma straff för äreröriga beskyllningar. Och det är af egen fri vilja som jag utsätter mig härför.

De personer, jag anklagar, känner jag icke, har aldrig sett dem och närar mot dem hvarken agg eller hat. De äro för mig endast inbegreppen af en social illvilja. Och den handling, som jag nu utför, är endast

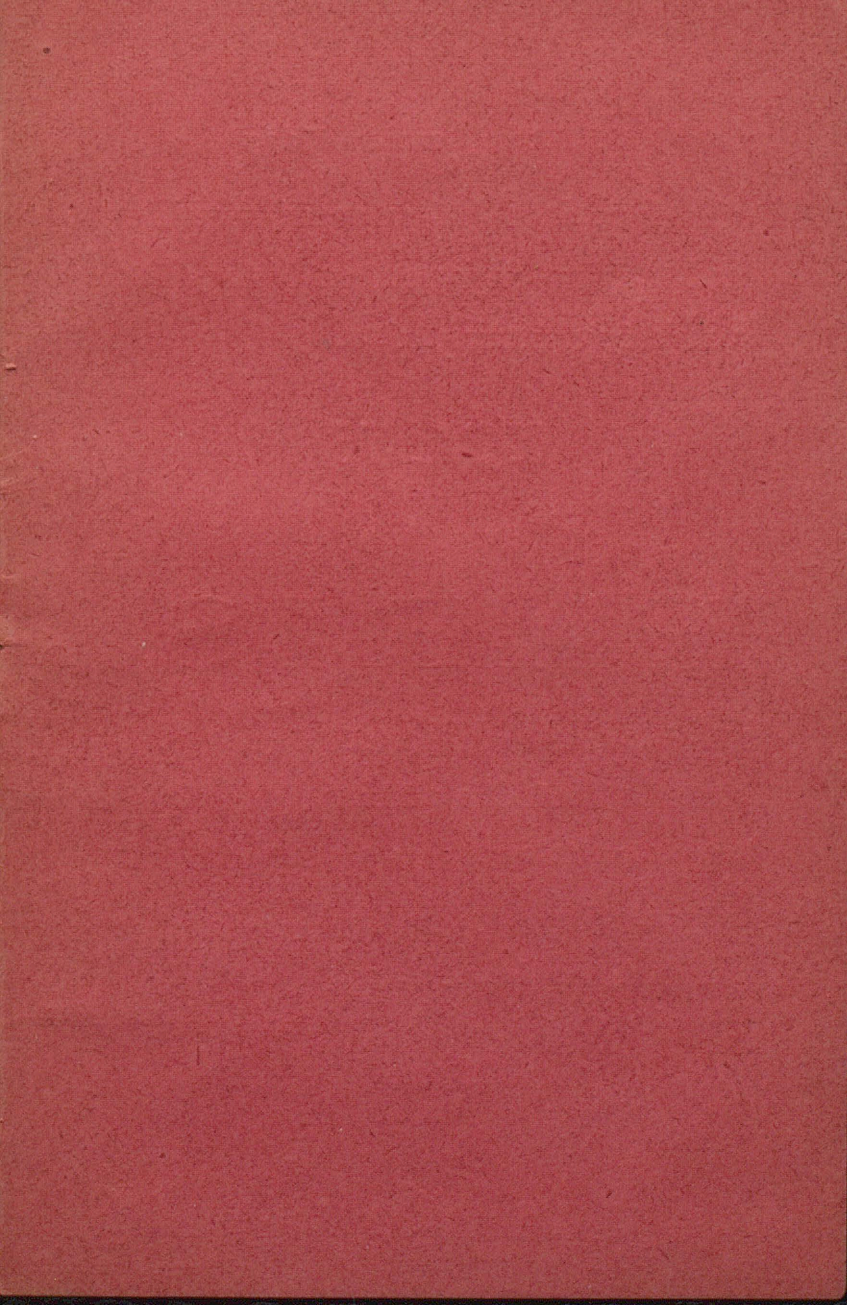
ett revolutionärt medel för att påskynda en explosion af sanningens och rättvisans heliga grundsatser.

Jag har endast *en* trängtan, nämligen begäret efter ljus i den mänsklighets namn, som lidit så mycket och som har rätt till lyckan. Min ljungande protest är endast ett skri ur djupet af min själ. Må man sålunda våga att draga mig inför domstol, på det undersökningen må ske i öppen dag.

Jag är beredd.

Mottag, herr President, försäkran om min djupa vördnad.

Émile Zola.

På Albert Bonniers förlag

utkommer inom några dagar, samtidigt
med franska originalet, en bemyndigad
svensk öfversättning af

ZOLA'S

nya roman

PARIS.

Utgörande tredje och sista afdelningen i cykeln

De tre städerna,

hvaraf förut utkommit:

Lourdes. 3: 50.

Rom. 2 delar. 4: 75.
